

HVANG SZUNVON

Durva szemcsés homok

Éppen virágzott a kajsziarack.

Doli anyja minden alkalommal napkelte előtt érkezett haza, most azonban még nyoma sem volt. A gyerek a földön feküdt és az éjjeliedényre meredt. Sírás fojtogatta.

Amikor az anyja hajnalonta hazaért, azonnal az éjjeliedényért nyúlt. Doli is megszokta már, hiszen mindig erre az összetéveszthetetlen hangra ébredt. Egyébként is korán megtanulta, hogy a legkisebb neszre föleszméljen. Megesett, hogy reggelente, amíg az anyja a hálóingét próbálta magára erőltetni, Doli a melle után kapkodott, de a nő durván félrelökte a gyerek kezét, és csúnyán leteremtette. A fiút ilyenkor émelyítő italszag csapta meg. Általában úgy érezte, hogy az anyja lázas, s míg mellette feküdt, még lélegzetet is alig-alig vett, nehogy azzal is a terhére legyen.

Az asszony a nappalokat valóban az ágyban töltötte, mintha beteg volna.

Doli minden reggel kívárta, amíg a nap betűz a papírajtón, majd óvatosan fölkel az anyja mellől, félre húzta a tolóajtót és kiosont a résen. Előkereste anyja műanyag cipőjét, hogy tüzetesebben is szemügyre vehesse, de mindig csak sár és durva szemcsés homok volt benne, amely a közeli aranybánya salaktárolójából származott. Amíg az apja élt, napszámosként dolgozott a bányában, s az ő cipője is állandóan tele volt sárral és durva szemcsés homokkal.

Az anyja csak sötétedés után szokott fölkelni, hogy végre készítsen valamit vacsorára és másnap reggelire. Ilyenkor sosem tűnt betegnek, de szinte csukott szemmel tette a dolgát. Miután elkészült az étellel, nyomban vissza is feküdt.

Doli el-elhatározta, hogy megpróbálja kivárni, mikor az anyja elmegy otthonról, de mindannyiszor elnyomta az álom. Néha éjszaka is fölkel és kibotorkált a mosdóig, de az anyját már nem találta. Aztán reggel ismét az éjjeliedény hangja ébresztette.

Már estére járt az idő, s az asszony még mindig nem tért haza.

Doli magát összehúzva feküdt, és el-elnyomta az álom. Az ajtó hangjára fölriadt, de csak a házinéni nézett be rajta.

– Nézzenek oda! Itt az új nap, de ez a ribanc még mindig nem jött haza! – morogta, és belépett a szobába. A sarokban álló faládikát kereste. Kinyitotta, belenézett, aztán fölkapta és kivitte az udvarra. Majd amikor az ágyneműt is fölnyalabolta, ismét megszólalt.

– Ó, pedig ez a silány kurva már kéthavi lakbéremmel tartozik!

Körbenézett, aztán Doli felé fordult.

– Anyád nem jön vissza többé. Mostanra már jó messze jár.

Doli alig múlt nyolcesztendő, föl se foghatta a házinéni szavait. Még hogy az ő anyukája ne jönne haza? Az meg hogy lehet? Csak nézett rá kikerekedett szemekkel, ám amikor meglátta, hogy az asszony az éjjeliedényért nyúl és azt is elviszi, elfogta a rémület és bömbölni kezdett.

Melegebbet érzett, mint a tulajdon ágyában, de a hideg is ott ólálkodott körülötte. Doli az éjszakát egy marhahúslevest és rizst kínáló kifőzdében töltötte, hátával a kémény tövének támaszkodva.

– Hohó, már mindenhol kerestelek!

Azonnal fölismerte a himlőhelyes öregasszonyt. Ha valaki, ő biztosan tudja, hol lehet az anyja. Doli jól emlékezett rá, hogy anyja néhány nappal az apja halála után arra kérte, menjen el a himlőhelyes öregasszonyért. Aznap még pénzt is adott neki édességre, ő pedig még a legkevényebb cukorkákat is elszopogatta, mire hazaért. Éppen belépett az udvarra, mikor meghallotta az anyja hangját.

– Nem bírom már elviselni ezt a sok szenvedést. Megteszem, amit tanácsol, hátha valóban jóra fordul a sorsom.

Doli nem sokat törődött a hallottakkal, azt azonban még ő is észrevette, hogy az anyja tekintete mintha megváltozott volna. Az öregasszony másnap is megjelent, de már egy harcsabajszos férfit is hozott magával, aki öltönyt és lábszárvédőt viselt. Doli azonnal észrevette cipőjén a durva szemcsés homokot. Aztán ismét kapott némi pénzt, s már futhatott is az újabb adag csemegeért. Azon az estén látott először púdert az anyja arcán, aki akkor jött haza először hajnalban.

A himlőhelyes öregasszony megtörölte Doli orrát a szoknyája szegélyével.

– Anyád megkért, hogy vigyázzak rád, ezért vagyok itt.

Doli úgy képzelte, csak követnie kell a himlőhelyest, aki majd egyenesen az anyjához vezet, hiszen már biztosan vár rá az öregasszony házában, a bánya melletti telepen. Ám csalatkoznia kellett, mert éppen az ellenkező irányba, a hegy lába felé vették útjukat. Egy ismeretlen ház előtt álltak meg, s míg Doli álmélkodott a díszes kapu láttán, az öregasszony a füléhez hajolt.

– Holnaptól te leszel itt az úrfi! Csak tedd, amit az új szüleid mondanak! Megértetted?

Doliban bennrekedt a szó.

Ledörzsölték róla a kozmót, frizurára nyírták, új ruhát adtak rá. Még a nevét is megváltoztatták.

Szobinak szólították, ő pedig apának és anyának hívta az idegeneket.

Iskolába is el kellett járjon, de nem akadt egyetlen barátja sem. A szünetekben az udvar sarkába húzódott, onnan kémlelte az utat, amelynek végében hatalmas salakrakások meredeztek. Ugyan merre lehet a régi házuk?

Ismét elvirágzott a kajszibarack.

Doli az emlékeibe merült. Hirtelen a tavalyi tél vilant elé, amikor olyan korán kezdődött a havazás. Akkor panaszkolta az apja, hogy véres a széklete, s attól fogva egyre erőtlenebb, egyre sápadtabb lett, de a munkát mégsem hagyhatta abba. Annyira legyengült szegény, hogy a halála előtt éppen csak tíz napot feketett.

Egy alkalommal, iskola után Doli elsétált a régi házig, ám mikor csecsemősírást hallott egykori szobájuk felől, megállt, majd visszafordult.

A himlőhelyes öregasszony gyakran föltűnt Doli új otthonában, de már alig szólt a fiúhoz. Kizárólag a ház úrnőjével társalgott, aki ilyenkor mindig behívta a szobájába. Távoztában egészen a kapuig kísérte, s alkalmanként kis csomagocskát nyomott a markába. Mindezek ellenére Doliban továbbra is élt a remény, hogy az öregasszony egyszer elvezeti az igazi anyjához.

Mióta a fiút befogadták, nemegyszer előfordult, hogy mostohaanyja le sem hunyta a szemét, mert egész éjszaka a férjét várta. A férfi másnap leginkább a kártyára hivatkozott, ám az asszony megkérte Dolit, járjon végére a dolognak, s kövesse, akár a világ végére is. Doli pedig részletesen beszámolt neki az elhagyatott utcáról, a házról, s a férfi cipőjét az ajtó elől ügyesen belopkodó lányról, majd részletesen útba igazította.

A leleplezés éjjelén a mostohaapa földúltan, zihálva rontott ki az idegen házból. Felesége az utca közepén érte utol, s ütötte, karmolta, marta ahol érte, miközben magából kivetkőzve szitkozódott.

– Jól van, ölj meg! Menj, élj azzal a kurvával! Ölj meg! Érted? Most rögtön ölj meg!

Időbe telt, míg a férfi is szóhoz jutott.

– Idefigyelj! Csak nem gondolod, hogy azért jártam itt, mert érdekel ez a semmicske parasztlány? Csak azt szerettem volna megtudni, hogy mi a módja annak, hogy végre fiúgyermekünk születhessen. Ennyi az egész.

A vihar elültével néhány hónapra béke költözött a családba, ám Doli mostohaapjának egy este ismét mehetnékje támadt. Látványosan összekészítette a fürdőben használatos eszközeit, s elindult.

Doli tudta a dolgát.

A férfi elhaladt a fürdő előtt, s az első sarkon befordult. Doli megszapora az lépteit, s még éppen elcsípte, amint az besurran egy ismeretlen házba. Közelebb merészkedett. Legnagyobb meglepetésére azonban a cipőjéért

ugyanaz a fiatal lány nyúlt ki, mint amelyik nemrégiben a botrányt kirobbantotta. Hát ez meg hogy kerül ide? – hökkent meg Doli, de még mielőtt kiért volna a sikátorból, valaki hátulról erőteljesen megragadta.

– Mit képzelsz, te kis átokfajzat? Azt hiszed, hogy tönkre teheted mások életét? – sziszegte a meglesett lány, miközben körmeivel mély, nehezen gyógyuló sebeket ejtett a fiú nyakán.

Ismét eltelt egy esztendő. Már éppen zsendült a kajszibarack, amikor Dolinak föltűnt, hogy mostohaanyja szinte csak zöldségeken él, s mintha a hasa is elkezdett volna gömbölyödni. Csakhamar megjelent a himlőhelyes öregasszony. A leendő édesszülők életkoráról érdeklődött, majd látványosan számolgatott valamit az ujjain, végül kimondta, hogy a születendő gyermek minden kétséget kizáróan fiú lesz. Ez alkalommal a szokásosnál is nagyobb csomaggal távozott.

Újév után megszületett a kisfiú. Három hét elteltével pedig ismét megjelent a himlőhelyes öregasszony, ám ezúttal nem önszántából, hanem szolgálót küldtek érte. A házba be se lépett, az udvaron beszélgetett az újdonsült apával, aki egy nagy köteg pénzzel engedte útjára.

Doli e napon hagyta el végleg a házat, s az öregasszonnyal együtt ballagtak ki a széles kapun.

– Amikor kiszámoltam, biztos voltam benne, hogy lány lesz, de neki fiút kellett szülnie! – morgott magában az öregasszony, majd Dolira pillantott. – Nincs szerencséd, fiam, sajnos nem tehetek érted többet.

A fiú már semmit sem értett.

Doli egy ruhagyár kifutófiúja lett. Ebben is az öregasszony keze lehet, gondolta magában, mert a szabóműhelyben mintha már tudtak volna az érkezéséről. A munka egyáltalán nem volt nehéz, a tulajdonosék pedig kimondottan kedvesen bántak vele. A himlőhelyes arcú öregasszony időről-időre náluk is megjelent, s mindig kapott néhány ruhadarabot ajándékba.

Két esztendő elteltével Doli már ismerte az összes szövetfajtát. A tulajdonos ekkor úgy döntött, hogy Szoulba teszi át a székhelyét, ahol már nagyobb üzletet nyithat. Hívta Dolit is, tartson vele, de amint a himlőhelyes öregasszony is hírért vette a dolognak, berontott hozzá, s kijelentette, hogy a fiút nem vihetik magukkal. Doliban is elült a kezdeti buzgalom, s a lelke mélyén belátta, jobb lesz neki az öregasszony közelében, így előbb vagy utóbb majdcsak találkozhat az anyjával.

A következő naptól Doli egy mezőgazdasági szerzőköteteket árusító bolt alkalmazottja lett. A tulajdonos nagyobbik fia mellé osztották be, aki az apja távollétében már a pénzügyeket is intézhette. Doli pedig udvart

söpört, vizet hordott a kútról, s amikor a tulajdonos vidékre utazott a portékáival kereskedni, ő nyitotta a boltot is. Amikor éppen nem az üzletben foglalatoskodott, a tulajdonos nyolc éves fiával kellett törődnie. Különbféle tárgyakat és játékokat fabrikált neki. Drótból szemüveget hajlított, fából pörgettyűt faragott, de készített tollaslabdát és papírsárkányt is. Ilyenkor érezte magát a legboldogabbnak.

Egy éjszaka, a mosdóba menet kihasználta a kínáló lehetőséget, és az ajtó üvegén át bepillantott az alvó család szobájába. A gyerek keze az anyja mellén pihent, aki még álmában is karolta őt. Doliban föl voltak az emlékek. Elvesztettnek hitt anyjára gondolt, aki oly sokszor félrelökte lendülő kezét, s aki még fektében is jobbára csak a hátát mutatta neki. Gyorsan ellépett az ajtó elől, és megfogadta, soha többé nem néz be rajta, de nem tudta betartani. A következő éjjelen ismét ott állt az ajtó mögött.

Néhány nap múlva a tulajdonos még éjszaka is a könyvelést bújta, Doli pedig mit sem sejtve állt meg az ajtó mögött. Átszellemülten nézte az egymást ölelő anyát és gyermekét, egyszerűen nem tudott betelni a látvánnyal, mikor egy vasmarok hátulról üstökön ragadta.

– Nocsak! Nem elég az aranygyűrű? Újabb értékek után leskelődünk? – szorongatta a boltos, majd akkora pofont kevert le a fiúnak, hogy az alig tudott talpon maradni.

Ekkor nyitotta rájuk az ajtót az idősebb fiú, de amint megpillantotta őket, nyomban visszahőkölt. Dolinak ekkor jutott eszébe, mi történhetett. Előző éjjel látta a nagyobbik fiút gyanúsán matatni a szobában, de nem vitte rá a lélek, hogy beáruolja.

A tulajdonos tüstént a himlőhelyes öregasszonyért küldetett, s Dolinak ismét tovább kellett állnia.

Alig mentek valamicskét, mikor az idősebbik fiú jelent meg mögöttük a sötétben. Úgy tett, mintha nagyon is fájlalná a történeteket, miközben egyfolytában azon mesterkedett, miként csúsztathatna Doli markába egy nagyobb pénzköteget az öregasszony háta mögött, de miután Doli nem vette el tőle, dolgavégezetlenül eloldalgott.

– Azt terveztem, hogy holnap veszek néhány szer számot ennél a boltosnál, de te keresztülhúztad a számításomat – fordult Doli felé az öregasszony. – Azt mondta, te loptad el a gyűrűt. Nos, ha te voltál, akkor mutasd!

Doli képtelen volt akár egy szót is kiejteni a száján, mire az öregasszony úgy gondolta, talán célra vezetőbb, ha csavar egyet a kérdésem.

– Eladtad, mi? Lássuk, mennyit kaptál érte?

A fiú továbbra is néma maradt, a himlőhelyes öregasszony meg csak lemondóan legyintett.

– Az öreged is az arany megszállottja volt. Az apróbb aranyrögöket mind lenyelte, de úgy, ahogy találta őket, sárosan, a durva szemcsés homokkal együtt, egészen addig, míg meg nem feneklettek a gyomrában, és el nem patkolt tőle.

Doli csak állt, és szinte földbe gyökerezett a lába.

Az öregasszony háza közel esett a bányához, de nem volt nagyobb egyetlen szobánál. Odabenn egy férfi és egy nő iszogatott, egymás kezéből kapkodva ki a borospoharat. Meglehetősen részegnek tündek.

– Gyere már közelebb, te! – kurjantotta a férfi, s fél kézzel magához rántotta a nőt, majd szabad keze utat tört magának a blúza alatt.

– Nem ittál még eleget, hé? – évődött a lány, és egy ügyes mozdulattal kisiklott a szorításból. Ezután félrehúzta az asztalkát a sarki fekhely elől, és nagyot sóhajtván eloltotta a lámpát.

A himlőhelyes arcú öregasszony intett Dolinak, feküdjön ő is le, s azonnal horkolni kezdett. A szoba szemközti sarkában a lány először csak kuncogott, később már nyöszörgött is, ám Doli hiába szorította kezét a fülére, még a fojtott s egyre szaporább sikongásokat is el kellett viselnie.

Amint így viaskodott magában, hirtelen nyomást érzett a derekánál. Azt gondolta, az öregasszony forgólódik álmában, sőt, ha nem vigyáz, még agyon is nyomja, de csakhamar rájött, éberebb az még nála is, mivel éppen az ő kabátjában markolászik. A fiú első felindulásában el akarta lökni magától, végül mégsem állt ellen. Eszébe jutott, hogy az este először a gyűrűt, aztán meg az érte kapott pénzt követelte. Az öregasszony pedig alapos munkát végzett, mert a kabát után Doli nadrágját is átkutatta. A fiú úgy tett, mintha az igazak álmát aludná.

Pirkadatkor a férfi már nem volt a szobában, ám a lány puffadt, foltos arccal, szétterülve feküdt az ágyon. A fiú egy pillanatra megállt fölötte, majd kisietett a házból.

Egyenesen a bányához ment. Ő is csak hallott róla, de hajdanán azt híresztelték, nagy élet volt itt valaha. Csak úgy dőlt a tömérdek arany a földből. Mára azonban a salakbuckákon kívül semmi sincs itt, s azok is leginkább a sírhantokhoz hasonlatosak. Doli leült a legközelebbire, és belemarkolt a számtalanszor átmosott durva szemcsés homokba. Mi lenne, ha a szájába venne egy keveset? – tűnődött magába merülve. Talán segítene megérteni néhány dolgot. Például azt, hogy apja miért ellenőrizte minden használat után az éjjeliedényét? Miért borította mindig a mosóteknőbe? És miért vizsgálta át olyan tüzetesen? A fiú remegni kezdett a félelemtől. Már sejtette, miként kerülhetett az anyja cipőjébe is a durva szemcsés

homok. Egyszeriben körülzsongták a gondolatok, miközben baljós emlékképek váltogatták egymást a szeme előtt. Az apja különös halála, a harcabszű idegen a lakásukban, akit a himlőhelyes öregasszony hozott magával, és az a sok púder, amit az anyja magára kent azon a különös és nyomasztó éjszakán...

– Már mindenhol kerestelek! Ej, te gyerek, te gyerek! Elgondolni se mertem, hogy éppen itt lelek rád! – közeledett az öregasszony.

Doli fürkésző tekintettel kereste a pillantását, s maga is meglepődött, hogy a hála, amit eddig érzett iránta, mára teljesen eltűnt a szívéből. Hej, pedig milyen boldog volt, midőn eljött érte a fogadóba és magával vitte a kémény töve mellől!

– Látom, pityeregtél. Mi baj van, fáj valamid? Találtam neked munkát a fogadóban. De egyet mondhatok. Nagyon vigyázz, mert nincs több lopás! Megértetted? Na gyere, igyekezzünk.

Dolinak már a nyelve hegyén volt a kérdés, hogy mi történt az anyjával, de az utolsó pillanatban visszanyelte. Képtelen lett volna elviselni, ha az öregasszony kurtán odaveti: nem tudom! Ugyanakkor az is eszébe jutott, ha a fogadós valóban alkalmazza, nem kell többször a himlőhelyes arcú házában aludni. Ettől határozottan megkönnyebbült.

Egy hajnalban, miután a fogadó udvarán immár harmadszor is elvirágozott a kajszibarack, Doli éppen az udvart söpörte, mikor az öregasszony belépett a kapun. A fiú hozzászólt már a gyakori látogatásokhoz, s úgy gondolta, ezúttal sincs másként, mint a korábbiakban, s csupán egy kisebb kölcsönre van szüksége. Ez alkalommal azonban nyoma sem volt a vibráló fontoskodásnak, valósággal sugárzott belőle a derű és a kedvesség.

– Anyád visszajött! – állt meg előtte, s mélyen a szemébe nézett. Döbbenetében Doli még a seprűt is kiejtette a kezéből. Remegő kézzel nyúlt érte, majd a barackfának támasztotta.

– Min gondolkozol, te gyerek? Anyád itt áll a kapu előtt!

Doli a kapuhoz lépett, ahol egy kócos, ápolatlan és hullasápadt középkorú nőt pillantott meg.

– Na, mit szólsz a fiadhoz? – törte meg a csöndet az öregasszony. – Már kész felnőtt, nem? Tizenhat éves. Ó, mennyit fáradoztam, hogy a gondját viseljem!

Az anyjának a szeme sem rebtent, csak állt mozdulatlanul, és kifejezéstelen ábrázattal meredt a semmibe.

– Láthatod, az anyád nagyon beteg. Vidd be gyorsan, hogy mielőbb lepihenhessen.

A fiú megágyazott neki a szobája sarkában, s amint lefektette, az anyja nyomban le is hunyta a szemét. Az

öregasszony mintha csak erre a pillanatra várt volna, mert rögtön Doli felé nyújtotta nyirkos tenyerét.

– Tegnap este pénzt adtam anyádnak gyógyszerre. Senki más nem tudta volna megszerezni, csak én.

Doli sürgősen orvost akart hívni, ám az anyja – anélkül, hogy fölnézett volna – mély, rekedt hangon közölte, neki nincs szüksége orvosra, csak hagyják őt csöndben pihenni.

A fiú, amikor akadt egy-egy szabad perce, mindig benézett az anyjához. Már alig ismert rá. Talán csak a tászkás szeme volt a régi, bár az is nagyon mélyen ült és folyton váladékozott. Alig reggelizett valamit, ebédre talán még annyit sem evett, s vacsorára pedig csak néhány korty tengerihínár-levest ivott.

Doli alkonyatkor kivitte néhány vendég csomagját az állomásra, ám mire visszaért a fogadóba, hatalmas földzúdulás fogadta. Eltűnt az egyik vendég pénztárcája. A férfi azt állította, csak egy pillanatra lépett ki a mosdóba, mialatt valaki beosont hozzá és a tárcáját kilopta a kabátja zsebéből.

Doli anyja ekkor tántorgott be a szobába. Elmondása szerint csak a mosdót kereste odakinn, ám Doli abban a pillanatban jött rá, hogy egy fontos dologról megfeledkezett. Nem hozott az anyjának éjjeliedényt. Azonnal elrohant és a legszebb darabbal tért vissza a kínai árustól. Amint belépett, anyja egy üres injekciós ampullát nyomott a kezébe, és kérte, hogy szerezzen neki belőle. Doli már szaladt is a sarki gyógyszertárba. Amint a patikus meglátta az ampullát, közölte a fiúval, hogy ilyet csak recept ellenében adhat. Elmesélte, hogy az előző nap összetűzésbe keveredett a főnökével, mert engedett egy himlőhelyes arcú öregasszony unszolásának és eladott neki egyet. Azt is elárulta, hogy az ampulla ópiumot tartalmaz.

Amikor Doli anyja látta, hogy a fia üres kézzel tér haza, ordítozni kezdett.

– Te ostoba majom! Hát még ennyit sem tudsz megtenni értem? Miért is születtek, hiszen ha nem volnál, most én se lennék ilyen nagy bajban. Nézd meg a hasam! Nézd meg ezeket a hegeket. Olyan a hasam, mint a kígyóbőr. Csak azért, mert megszülettem egy ilyen kis senkiházit, mint te! Tudod te, hogy mért nem kellettem annak a finom műszakvezetőnek? Ugye, nem tudod? A hasam miatt! Aztán a vasúti felügyelőnek se kellettem. Rettegtem, hogy az öreg suszter is visszautasít, azért kezdtem el lőni magam ezzel a szarral. Pár napja az öregget bevitték a rendőrök, mert elcsaklizta egy kuncsaftja cipőjét. Nem tehettem mást, idejöttem, hogy lássam, képes vagy-e törődni velem, hogy számíthatok-e rád?

Aztán könyörgőre fogta.

– De nem minden az én hibám. Amikor ránézek ezekre a sebhelyekre, mindig eszembe jut, mennyi vér-

ben jöttél a világra. Fiam, könyörülj meg anyádon! Ments meg, kérlek! Szerezz nekem egy injekciót, mert ha nem szerzel, én hamarosan meghalok!

Doli képtelen volt tovább hallgatni, s azonnal a kórházba rohant. Ott azonban közölték vele, hogy az ilyen betegeket jelenteniük kell a rendőrségnek. Ekkor visszafutott a gyógyszerért, ahol ezúttal a tulajdonos fogadta.

– Uram, bármit kérhet, csak adjon nekem egy ópiumos ampullát! – lihegte földúltan.

A férfi gyanakvóan nézett a könnyeivel küszködő fiúra.

– Rendben van, adok egyet, de csak ha megígéred, hogy máshol nem veszel ilyet.

Megegyeztek.

– Mindig is tudtam, hogy az én fiam vagy – szólalt meg az anyja megenyhülten, miután beadta magának az injekciót. Ettől Doli is jobb kedvre derült, és megkereste a fogadó tulajdonosát, hogy szeretné megtéríteni a kirabolt vendég kárát.

Amikor visszatért a szobájába, az anyja már mélyen aludt. A fiú lekapcsolta a lámpát és mellé feküdt. Óvatosan átölelte a nyakát. Az asszony most nem lökte el a kezét, Doli pedig szoritotta, egyre erősebben szoritotta. A legyengült test megremegett, akár egy szitakötő, de a fiú már nem engedett a szoritáson.

1953 október

Yoo Jinil és Szűts Zoltán fordítása

RI HOCSHOL Egy hűvös este fülledtsége

– Azt kérde, uram, unatkozom-e? – vigyorgott bárgyún a tábornok segédtszije. Általában kellemesen érinti az embert, ha a felettese ez iránt érdeklődik.

A fiatal tábornok, aki addig forgószékekben hanyatt, keresztbe vetett lábával az asztalon pihent, hirtelen előrebukott, dobbantott a padlón, és megismételte a kérdést:

– Unatkozik, százados? Unatkozik, mi?

Szavaiból nem volt nehéz kihallani, hogy voltaképpen ő maga unatkozik, mi több, majd belehal az unalomba. Az alárendelt pedig magától értetődő udvariassággal osztja ezeket az érzéseket, de hát merne is csak nem unatkozni!

Alig múlt tíz napja, hogy a generális megkapta első tábornoki csillagát. Ezt követően egy hétig mást sem csinált, mint fogadásokra járt. Szöulba és más városokba is ellátogatott a feletteseihez, de már két-három napja tétlenkedett itthon, az ásatag laktanyában. Nem akadt teendője, s emiatt egyre nyugtalanabbá vált. Mintha egész teste, a talpától az ülepén át a feje búbjáig viszketne.

Ott volt az elmúlt este. A tábornok magához intett egy szolgálatát éppen befejező közlegényt, és dzsipjével a közeli városba hajtott. Ketten ették-itták végig az összes éttermet és az egész választékot, aztán a tábornok diadalittasan rendezte a számlát. A szegény kiskatona nem tudta mire vélni a helyzetet, először halálra rémült, azt hitte, valamilyen titkos, főbenjáró vétségért viszik a veszítőhelyre, de aztán – hátha ez utolsó kíván-

sága – a világerért sem mulasztott el egyetlen fogást sem. Másnapra híre ment a különc lakomának, és bármerre járt, a tábornokot mindenütt kaján tisztelgés fogadta.

– Min mulattok, nyavalyások?! – ordított rájuk kidagadt erekkel, de azok csak vigyorogtak.

Délután öt óra múlt. A szemközti utcalámpa bevilágított az irodába. Tompa fényét a rovarok tavaszi rajzása bizsergette.

– Nincs igazam? Unatkozol te is...

– Igen, uram.

A tábornok felállt. Levette zubbonyát a fogasról, magára húzta, visszaült és összefonta ujjait.

– Jó volna egy háború. Ugye, jó volna, százados?

– Nos, uram...

– *Nos, uram?* Miféle válasz ez? *Igen* vagy *nem*?

– Egyetértek Önnel, tábornok úr!

– Miért?

Nagyon unatkozhat, vélekedett a segédtszjt. Ismét elvigyorodott, és így felelt:

– Az unalom miatt, tábornok úr.

– Ki unatkozik, te vagy én?

– Mindketten, uram!

A tábornok láthatóan elégedett volt a válasszal, kedélyesen felnevetett.

– Ez igen! Egy igazi katona így felel – ismételte. Aztán hozzátette: – Valami háborúféle, az volna jó. A katonának ne unatkozzanak. Igen, egy jó kis háború. A katonai forradalom* oké, de annak vége, lezártuk mindörökre... Valami újra vágyom. Mit mondasz erre, százados?

– Magam is így gondolom, uram.

– Miért?

– Nem tudom. Nehéz szavakba önteni, tábornok úr.

A tábornok megint felnevetett. Nevetéséből önbizalom áradt, egy olyan emberé, aki tudja, hogy önbizal-

* Az 1961-es katonai puccs hívei akciójukat katonai forradalom néven említették.